

שאל ובעלת האוב

1. רש"י שמואל א פרק כח פסוק ו:

גם באורים - לפי שהרג נוב עיר הכהנים לא נענה:

2. תלמוד בבלי מסכת ברכות דף יב עמוד ב:

ולא ענני עוד גם ביד הנביאים גם בחלמות ואקראה לך להודיעני מה אעשה, ואילו אורים ותומים לא קאמר - משום דקטליה לנוב עיר הכהנים.

3. דברים פרק יח:

(ט) כי אתה בא אל הארץ אשר ה' אלהיך נתן לך לא תלמד לעשות כתועבת הגוים ההם: (י) לא ימצא בך מעביר בנו ובתו באש קסם קסמים מעונן ומנחש ומכשף: (יא) וחבר חבר ושאל אוב וידעני ודרש אל המתים...

(יד) כי הגוים האלה אשר אתה יורש אותם אל מעננים ואל קסמים ישמעו ואתה לא כן נתן לך ה' אלהיך: (טו) נביא מקרבך מאחין כמני יקים לך ה' אלהיך אליו תשמעו... (יט) והיה האיש אשר לא ישמע אל דברי אשר ידבר בשמי אנכי אדרש מעמו:

4. ויקרא רבה (וילנא) פרשה כו ד"ה ז מה כתיב:

ויבאו אל האשה לילה - וכי לילה היה? אלא מלמד שהיה השעה אפילה להם כלילה.

וישבע לה שאול בה' למה שאול דומה באותה שעה אר"ל משל לאשה שהיתה אצל אוהבה ונשבעת בחיי בעלה כך שאול שואל באוב וידעוני ואומר חי ה' אם יקרב עון בדבר הזה.

5. שאול טשרניחובסקי, 'בעין דור':

מדוע מאחר הצאן לקחתני
ולנגיד על עמך כיום זה שמתני?
כליתי כל כחי בסערות מלחמה,
ואשרי בבית כבד היה לשממה.
עם פלשת סבוני, בעויתי-צלמות,
הרוח הרעה תדכאני עד מות.
איש-האלהים! מה אל יענני?
כי סר מעלי - מה אעשה? ענני!
מדוע, הוה, מלך על עמך משחתני,
מדוע מאחרי הצאן לקחתני?

6. שמואל א פרק כח:

(ט) ולמה אתה מתנקש בנפשי להמיתני...

(יב) למה רמיתני ואתה שואל...

(טו) למה הרגתני להעלות אתי...

(טז) ולמה תשאלני וה' סר מעליך ויהי ענך:

7. שמואל א:

- (ט"ו, יט) וְלָמָּה לֹא שָׁמַעְתָּ בְּקוֹל ה' וַתַּעַט אֶל הַשָּׁלַל וַתַּעַשׂ הַרַע בְּעֵינַי ה'.
- (י"ט, ה) וְלָמָּה תַחֲטֹא בְּדָם נָקִי לְהַמִּית אֶת דָּוִד חַנּוּם.
- (כ', לב) וַיַּעַן יְהוֹנָתָן אֶת שְׂאוּל אָבִיו וַיֹּאמֶר אֵלָיו לָמָּה יוֹמַת מָה עָשָׂה.
- (כ"ד, ט) וַיֹּאמֶר דָּוִד לְשְׂאוּל לָמָּה תִשְׁמַע אֶת דְּבָרֵי אָדָם לְאֹמֶר הִנֵּה דָוִד מִבְּקֵשׁ רַעְתָּן.
- (כ"ו, יח) וַיֹּאמֶר לָמָּה זֶה אֲדֹנָי רִדְף אַחֲרַי עֲבָדוּ כִּי מָה עָשִׂיתִי וּמָה בְּיַדִּי רָעָה.

8.

ש"א כ"ח	בראשית י"ח
(כב) וַעֲתָה שָׁמַע נָא גַם אֶתָּה בְּקוֹל שִׁפְחָתְךָ	(ג) אִם נָא מִצְּאֵתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ אֵל נָא תַעֲבֹר מֵעַל עַבְדְּךָ
(כב) וְאִשְׁמָה לְפָנֶיךָ פֶּת לֶחֶם וְאָכֹל וַיְהִי בֶן כַּחַח כִּי תֵלֵךְ בְּדַרְכְּךָ:	(ה) וְאִקְחָה פֶת לֶחֶם וְסַעֲדוּ לְבַבְכֶם אַחַר תַּעֲבֹרוּ
(כד) וְלֹאֲשֶׁה עֲגָל מִרְבֵּק בְּבֵית וַתִּמְהַר וַתִּזְבְּחָהּ	(ו) וַיִּמְהַר אַבְרָהָם... (ז) וְאֵל הַבָּקָר רֵץ אַבְרָהָם וַיִּקַּח בֶּן בָּקָר כֵּן וְטוֹב וַיִּתֵּן אֵל הַנָּעַר וַיִּמְהַר לַעֲשׂוֹת אֹתוֹ:
(כד) וַתִּקַּח קֶמַח וַתִּלְשׁ	(ו) מִהָרִי שְׁלֹשׁ סָאִים קֶמַח סִלְתָּ לְיֹשֵׁי וַעֲשֵׂי עֲגוֹת:
(כה) וַיִּקְמוּ וַיִּלְכּוּ בְּלִילָה הַהוּא	(טז) וַיִּקְמוּ מִשֶׁם הָאֲנָשִׁים... וַיִּלְכּוּ סָדֶמָה

9. יוסף בן מתתיהו, קדמוניות היהודים ספר ששי, מהד' שליט עמ' 217-218:

ועכשיו ארחיב את הדיבור על ענין מועיל אחד למדינות, לציבורים ולעמים, והוא נוגע לאנשים טובים (בכלל) ועל ידו יתעוררו כל הבריות, לרדוף אחרי מידות נאות ולשאוף בהתפעלות לדבר, שיש בו כדי להנחיל להם תהילה וזכר עולם – על ענין, שיכניס במלכי עמים ושליטי מדינות תשוקה ושאיפה רבה לדברים יפים ויעודדם להסתכן ולמות בעד ארץ מולדתם וילמדם לבוז לכל המוראות. עילה לענין זה ישמש לי שאול מלך העברים, שאף על פי שידע את הדבר העומד להתרחש והמות הנכון לו – שכן חזה והגיד לו הנביא – החליט לא לברוח מפניו ולבגוד בעמו (ולהסגירו) לאויביו מתוך אהבת החיים ולחלל את כבוד מעמד המלך, אלא הפקיר עצמו וביתו ובניו כולם לסכנות. כסבור היה, שיפה לנפול עמם יחד במלחמה בעד נתיניו ונוח לו שימותו בניו כגבורים משישאינם בלי שיהא לו ברור, בעלי איזה תכונות עתידיים הם להיות, כי על כן תהילה וזכרון נצח הם שישמשו לו יורשים וצאצאים. איש כזה לבדו נראה בעיני צדיק וגבור ונבון, ואם היה או יהיה בעל תכונות כאלה, הרי ראוי הוא שכל הבריות יעידו על מידותיו הטובות. שכן דעתי היא, שהאנשים שיצאו למלחמה מתוך תקוות (גדולות וחשבונ) שעתידיים הם לנצח ולשוב בשלום, וביצעו איזה מעשה נהדר, לא בדין ייקרא להם אמיצי לב בפי הסופרים... מן הדין הוא, שאמיצי לב ונועזים ובוזים למוראות ייקרא רק לאלה, שמחקים את (מעשה) שאול... אם אין בני אדם מצפים בלבם לשום טובה, אלא יודעים מראש שיש להם הכרח למות, ולמות בתוך המלחמה, ועם זאת אינם מפחדים ואינם נבהלים מפני הפורענות אלא הולכים לקראתה תוך ידיעת הדבר מראש – הרי סבורני, שזאת היא ראייה ממש לגבורה. ודבר זה עשה שאול והוכיח, שכל השואפים לתהילה אחרי מותם מן היאה להם לפעול כך, כדי שישאירו לעצמם במעשיהם שם כזה אחריהם.

10. שאול טשרניחובסקי, 'בעין דור':

בְּאִשְׁמַרְת הַבָּקָר בְּלִי קֶשֶׁת וְשִׁלַּח
עַל סוּס קַל הַמִּחְנָה שָׁב שְׂאוּל הַמֶּלֶךְ,
וּפְנֵי חֲוָרוֹ, אֵן בְּלָבוֹ אֵין מוֹרָא,
וּבְעֵינָיו מִתְנוּצָצוֹת – הַיְאוּשׁ הַנוֹרָא.

11. תלמוד בבלי מסכת ברכות דף יב עמוד ב:

ומנין דאחילו ליה מן שמיא - שנאמר +שמואל א' כ"ח+ (ויאמר שמואל אל שאול מחר) (ומחר) אתה ובניך עמי, ואמר רבי יוחנן: עמי - במחיצתי.